

نقشه‌راه تحول حوزه‌های علمیه

محورهای کلی بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی (مد ظله‌العالی)

راهنما:

- محور بیانات
- زیرمجموعه
- شرح در صفحه دیگر

به روز بودن، به هنگام جلو رفتن
و از حوادث عقب نماندن

معنی

انقلاب اسلامی و سرعت تحولات
ناشی از آن

تحولات جهانی

ضرورت

طبیعت و سنت آفرینش الهی بودن تحول

پیشرفت نه چندان خوب حوزه علمیه با گذشت چند دوره ی سی ساله از زمان بروز افکار اصلاحی در زمان مرحوم آیت‌الله نائینی (ره)

ضرورت

برنامه‌های مدون و بلندمدت بیست، سی ساله

افق‌های برنامه

برنامه‌های کوتاه‌مدت پنج، چهار و حتی یک ساله

ضرورت

دو رکن لازم حتی برای اداره هر واحد کوچک

عدم وجود مجموعه‌ای علمی با این عظمت در عالم

بیشتر بودن تعداد اساتید آن از شاگردانش

کم نظیر بودن تبحر، مهارت و اقتدار اساتید در رشته‌ی خود

نفوذ عجیب آن در مردم

شواهد

استثنای و ویژه بودن نظام حوزه

نشأت گرفتن بسیاری از کوتاهی‌های ما در حوزه از عدم تصور صحیح این بخش

ضرورت

شورای عالی حوزه

مسئول

موکول بودن آینده‌ی کشور و
نظام اسلامی به این قضیه

اهمیت

اشتغال تعداد معتبرانه از علماء به تدریس علوم اسلامی مورد نیاز

استفاده از بهترین شیوه‌ها و ابزارهای تعلیم و تربیت

تدریس شدن درس‌های مورد نیاز تبلیغ و تحقیق

وجود مراکزی برای تدریس دوره‌های میان مدت و کوتاه مدت ۶۰ ماهه

وجود شیوه‌های حوزه‌ای تکامل یافته برای ارائه به مراکز آموزشی دنیا

ارسال مبلغ و مدرس به همه نقاط مورد نیاز کشور و جهان

وجود دستگاهی برای شناخت مسائل مناطق مورد نیاز رسیدگی حوزه

منابع مالی کافی بصورت اوقاف و صندوق‌های مالی برای تامین نیاز حوزه

مشخص بودن تعداد فقیه یا محقق لازم در رشته‌های مختلف برای هر چند سال

فرستادن مبلغ، امام جماعت، مدرس قرآنی به مناطق مورد نیاز

آمادگی پاسخگویی فوری به شباهت مطرح شده

هرجا کتابی بر ضد دین باید، دو کتاب در ردش آماده است

هر کس از تاریخ اسلام ابهامی داشته باشد بلافاصله برایش تبیین شود

حوزه ایده‌آل در
نگاه رهبری

ترسیم وضع مطلوب و ایده‌آل حوزه به طور دقیق و مشخص در مرحله‌ی اول

مراحل تحقیق

برنامه منظم و مدیریت قوی

ارکان

نوشتن کتاب

تبیین علوم

جدا کردن بخش‌های زائد از لازم و کنار ریختن چیزهای دست و پا گیر

اضافه کردن چیزهای لازم برای طبله و مدرس

تقویم مالی و کیفیت تحصیل پول برای حوزه برای استقلال از بودجه دولتی با استفاده از

وجهات و موقوفات

مفهوم اقدامات

تبیین اقدامات و مهیّدات لازم برای وصول به این هدف در مرحله‌ی دوم

راهبرد

مسئول

گنجاندن طرح‌های کلی مشخص شده در قالب برنامه‌های ریز

معنا

برنامه‌ریزی کمی در مرحله‌ی سوم

مسئولین

مسئول

مشخص شدن تعداد اساتید مورد نیاز

مشخص شدن میزان ساعت‌های لازم برای تدریس و یا مطالعه

مشخص شدن میزان بودجه مورد نیاز

مشخص شدن مواد درسی

مصاديق

پرداختن شورای عالی به کار مهم سیاستگذاری بدون تنزل از آن

الزامات

وجود معاونت‌ها و تشکیلاتی با اشخاص فارغ‌البال برای رسیدگی به کارها

لازم

پرداختن بخش مدیریت به انجام وظایف با قوت و قدرت

صاديق

بیشتر بودن حیطه اقتدار آن مراکز از پشتیبان این مدیریت

علت‌ها

ضروری نبودن تعطیل کردن مدیریت شما و یا تعطیل کردن برخی مراکز حوزه
به خاطر تن ندادن آن مراکز به مدیریت شما

توصیه رهبری

اشراف داشتن این مدیریت به بخش عظیمی از حوزه

نقشه‌راه تحول حوزه‌های علمیه

محورهای کلی بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی (مد ظله‌العالی)

رشد و نکس داشتن

تحرک و نشاط داشتن

جمود و رکود داشتن

حیات و ممات داشتن

رکود حوزه علمیه حلّه پس از رونق گرفتن آن توسط جمعی از بزرگان

رونق حوزه علمیه نجف توسط شاگردان وحید بهبهانی

رونق حوزه علمیه قم توسط حاج شیخ عبدالکریم حائری

نشانه

لزوم برنامه‌ریزی برای آینده

ضرورت

معنی

مانند موجود زنده بودن حوزه علمیه

نتیجه

ضرورت

خوب و به مراتب بهتر بودن فردا

نتیجه

همیت

نبوغ حوزه علمیه یا رو به انحطاط بودن آن

نتیجه

ارکان

آینده نگری

مسئول بودن ما نسبت به آینده به دلیل قام شدن منابع نفتی

اصرار ما بر دستیابی به انرژی هسته‌ای

مصدق

رسانید

علت

20 یا 30 سال آینده

افق

رسانید

ویژگی

متفاوت بودن با دنبای امروز از لحاظ امکان افزایش، تسخیر دلها و سرمیمینها

زیاد بودن شتاب علم و پیشرفت علم و فن آوری

شورای عالی حوزه

مسئول

راهبرد

ترسیم چشم اندازی روش برای حوزه

ضرورت

تمضی افراد محترم شورای عالی به کار سیاست گذاری و اختصاص وقت کافی برای آن

الزامات

داشتن بدنه کارشناسی قوی

تعیین معنا و سمت و سوی پیشرفت علم فقه

مصدق

رسانید

کلید به نتیجه رسیدن همه اقدام‌های مثبت سازمان یافته

همیت

مدیریت و سازماندهی تشکیلات

شورای برنامه ریزی برای همواری برنامه‌های سطوح مختلف، با آگاهی از پیشرفت‌های علم برنامه‌ریزی

شورای عالی حوزه

مسئول

نیازها

نهاد مدیریت حوزه

مسئول

ایجاد نظام ارزشیابی

مراجع و بزرگان

مسئول

شورای عالی حوزه

مسئول

مدیران حوزه

مسئول

فضلا و صاحب نظران حوزه

مسئول

تعیین کننده نبودن ماندن و یا رفتن بعضی کتب

صورت گرفتن کارهای خوبی در این زمینه

وضعیت

معنا کردن حرف ما در اصلاح نظام آموزشی به ماندن و یا رفتن بعضی کتب

یکی از چند کار (اساسی) که در حوزه باید انجام شود

همیت

تحول نظام آموزشی

علت

مخالفت عده‌ای با آن به بهانه مخالفت با تغییر کتب درسی

چالش

تحفظ بر سطح مطلب شیخ یا آخوند

قرار نگرفتن طلبه در خلاً دانایی نسبت به مبانی موجود

همیت

رقیق شدن مایه علمی در کتب جدید

حفظ سطح مایه علمی موجود در کتب فعلی

الزامات

هم طلبه فهمیدن باشد نه فهمیدن عبارت

خوب، صحیح و عربی بودن عبارت‌ها

همیت

هدف

واضح و غیرمغلق بودن عبارت‌ها

الزامات

مناسب نبودن آن به عنوان متن اصلی در یادگیری فقه استدلایل در دروس سطح

جانشینی کتبی مانند کفایه، رسائل، و فصول بجای کتبی مانند معالم

مؤید تاریخی

آوردن همان مطالب شیخ روی یک کتاب دیگر بصورت سرراست و روشن

تسهیل کتاب مکاسب

مصدق

عمیق‌تر، ثابت‌تر و مهم‌تر بودن اعتبار حوزه از هر وزارت‌خانه‌ای

ایجاد مدرک مستقل حوزه‌ی

هدف

تحول مدارک حوزه‌ی

پرهیز از مدرک‌گرایی و مدرک‌زدگی که عیب تعلیمات جدید است

لازم

ایجاد مدرک مستقل حوزه‌ی

هدف

تحول مدارک حوزه‌ی

مهم بودن کار مدیریت

ضرورت

تکیه و اعتماد به فضای جوان

الزامات

ابدی نبودن ماندن افراد در مستولیت

ضرورت

تفریغ در بخش مدیریت و کارهای اجرایی

تفریغ از درس رفتن و درس گفتن در طول دو الی سه سال پذیرش مسئولیت

مصدق

تحول حوزه‌های علمی